

zákon v § 4 lit. a) až d) a v § 5 a příšly by tu v úvahu zejména lit. a) a c). Pod. § 4 lit. a) vod. zák. spodní voda nespadá, neboť tam se vyžaduje, aby vyvěrala podzemní voda na povrch zemský, a kvalifikace lit. c) se hodí jen na ony vody, které v nádržích v nejširším slova smyslu jsou zachyceny, tedy tímto uzavřením od jednotlivců přivlastněny. Že nelze vodu spodní počítati k vodám v § 5 vod. zák. uvedeným t. j. k soukromým potokům a jinakým tekoucím vodám soukromým, netřeba dokazovati. Nelze tedy vody spodní posuzovati podle vodního zákona, nýbrž nutno na ně použití jedině norem soukromého práva a dle předpisů občanského zákona řešiti jak otázku o právní povaze těchto vod tak i otázky ohledně právních poměrů jejich. (Viz z literatury: Peyrer. Das öst. Wasserrecht; Randa, Wasserrecht; Pražák, Wasserechtliche Kompetenzfragen; Pantůček, »O spodní vodě a zřizování vodovodu« v Právniku roč. 1909.) Není-li dle uvedeného působnost politických úřadů v záležitostech spodních vod dle § 75 čes. vod. zák. odůvodněna, právem rekursní soud obranu nepřipustnosti pořadu práva zamítl.

Čís. 1736.

Sudiště podle § 87 a) j. n.

Žalovaný obchodník nemusí býti kupcem plného práva. Lhostejno, zda kupitel (žalovaný) zakoupil zboží k dalšímu zcizení či k vlastnímu užívání, či ku kterémukoliv jinému účelu.

Dodávce předcháze vší úmluva nemusí býti prokázána listinou.

(Rozh. ze dne 27. června 1922, R I 565/22.)

Proti žalobě opřené co do místní příslušnosti o důvod § 87 a) j. n. vynesl žalovaný námitku místní nepřislušnosti, již soud prvního stádia zamítl. Rekursní soud vyhověl námitce a odmítl žalobu. Důvody: Již první podmínky, že uplatňovaná pohledávka přísluší protokolovanému kupci proti kupci, tu není. Předpoklad ten musí tu býti již v době uzavření obchodu, nikoliv teprve v čase podání žaloby. To vyplývá z doslovu zákona, dle něhož protokolovaný kupec musel předsevzítí prodej v oboru svého obchodování. Tomu by nebylo tak, uzavřeli by obchod kupec, jenž byl teprve potom protokolován. Avšak i kupitel musí míti vlastnosti kupce v době kupu, ježto dle jasného úmyslu zákona muselo býti zboží určeno pro jeho živnost, poněvadž jinak by zákon neužíval slova »kupec« nýbrž »osoba«. Avšak není ani prokázáno, že objednávka a skutečné převzetí zboží stalo se písemně. Dopis žalovaného ze dne 12. září 1918 nevyhovuje tomuto požadavku. Objednávku lze prokázati pouze listinou, jež dodávce předchází, nikoliv však dopisem žalovaného, že u žalobkyně zboží objednal. Přichází tu v úvahu pouze list objednací, závěrečný a pod. Odeslání možno prokázati pouze zpátečním lístkem poštovním nebo nákladním listem a pod. Ani tu nestačí dopis příjemce, že zboží obdržel.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dovolacímu rekursu nelze upřít oprávněnosti. Nejvyšší soud nesdílí právní názor rekursního soudu, že zde nejsou předpoklady sudiště ve smyslu § 87 a) j. n. Že žalobkyně byla protokolována v době uzavření smlouvy kupní a že její pohledávka pochází z oboru jejího obchodování, není sporno. Z potvrzení policejního úřadu ze dne 21. února 1922 a z výtisku firmy žalovaného na jeho dopise ze dne 12. září 1918 je zřejmé, že žalovaný v roce 1920 a zvláště v létě tohoto roku byl kupcem ve smyslu uvedeného místa zákonného a ve smyslu čl. 4. obch. zák. Že žalovaný jako strana slyšený udal, že v době uzavření smlouvy nebyl obchodníkem, nýbrž statkářem, nevádí, neboť žalovaný klade, jak plyne z dalšího obsahu protokolu, důraz na to, že ve zmíněné době nebyl ještě protokolován, což dle § 87 a) j. n. je lhostejno. Nerozhodna je dále okolnost, že žalovaný zakoupil zboží k vlastnímu užívání jako dary pro své děti a známé, jelikož tento § vyžaduje pouze, že prodávatelova pohledávka pochází z jeho obchodního oboru, pročež nepadá na váhu, zakoupil-li kupitel zboží k vlastnímu užívání či za účelem dalšího zcizení či k jakémukoliv jinému účelu. Že žalovaný sporné zboží objednal a alespoň částečně obdržel, vychází z jeho dopisu ze dne 12. září 1918 a z dopisu jeho zástupce ze dne 23. února 1920. Názor rekursního soudu, že v tomto směru nutno předložiti listinu předcházející dodávce, nemá opory v zákoně, jenž vyžaduje pouze příkaz listinou o tom, že zboží bylo objednáno, a nevyklučuje ústních objednávek.

Čís. 1737.

Zrušuje rozsudek co do předního žalobního nároku, nemůže odvolací soud rozhodnouti o nároku eventuálním.

§ 69 pojišťovacího řádu ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. zák. nevešel dosud v platnost.

(Rozh. ze dne 27. června 1922, Rv I 308/22.)

Žalobce domáhá se na žalovaném, by mu zaplatil kupní cenu 22.170 Kč po případě postoupil mu práva z pojišťovací smlouvy s dopraví pojišťovací společností a zároveň ručil za pravost postoupené pohledávky. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud nevyhověl odvolání, pokud napadalo výroky prvního soudu, jímž zamítnuta eventuální žalobní žádost, vyhověl mu však, pokud napadlo rozhodnutí prvního soudu o předním žalobním nároku, rozsudek v tomto směru zrušil a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu ve věci jednal a ji rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu žalované do zrušovacího usnesení odvolacího soudu, vyhověl však dovolání žalobce do potvrzujícího rozsudku odvolacího soudu v tom směru, že zrušil rozsudek prvního soudu také potud, pokud jím byl zamítnut eventuální návrh žalobní, tedy